

Закон о заштити ауторског права; Ревидирана Бернска Конвенција, 1929.

Садржај

I Закон о заштити ауторског права

Општи прописи

Садржај ауторских права

Трајање заштите ауторског права

Повреда ауторског права

Прелазна наређења

II Ревидирана Бернска Конвенција

347.28 (497.1)

VESA MARKOVIĆ
ADVOKAT

1.

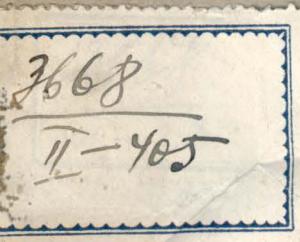
ZAKON O ZAŠTITI AUTORSKOG PRAVA

OD 26. DECEMBRA 1929.

2.

REVIDIRANA BERNSKA KONVENCIJA

OD 13. NOVEMBRA 1908.

1929.

JA DRAG. GREGORIĆA — BEOGRAD.

у нови инвентар бр.

1. јануара 1942 год.

Београд

345-(1)

VESA MARKOVIĆ
ADVOKAT

1.

ZAKON O ZAŠTITI AUTORSKOG PRAVA

OD 26. DECEMBRA 1929.

2.

REVIDIRANA BERNSKA KONVENCIJA

OD 13. NOVEMBRA 1908.

32601

ŠTAMPARIJA DRAG. GREGORIĆA — БЕОГРАД.

Sadržaj:

	Strana
I.	
Zakon o zaštiti autorskog prava:	
Opšti propisi — — — — — — — —	7
Sadržaj autorskih prava — — — — —	11
Trajanje zaštite autorskog prava — — — —	15
Povreda autorskog prava — — — —	16
Prelazna naredjenja — — — — —	21
II.	
Revidirana Bernska Konvencija — — —	25

ZAKON O ZAŠTITI AUTORSKOG PRAVA

od 26. decembra 1929.

MI
ALEKSANDAR I
po milosti Božjoj i volji Narodnoj
KRALJ JUGOSLAVIJE

Na predlog Našeg Ministra prosvete, a po saslušanju Pret-
sednika Našeg Ministarskog saveta, propisujemo i proglašujemo:

ZAKON
o
ZAŠTITI AUTORSKOG PRAVA*)

koj glasi:

I Opšti propisi
§ 1

Ovim se Zakonom zaštićuju:

1) svako književno i umetničko delo (§ 3) izašlo (§ 8) prvi put u Kraljevini Jugoslaviji;

*) Februara 1923. god. u Ministarstvu Prosvete bio je izrađen jedan projekat zakona o zaštiti autorskog prava. Ovaj projekat, koji je imao 38 paragrafa, bio je poslat Upravi za zaštitu Industrijske Svojine (Ministarstvo Trgovine i industrije) na ocenu. Aprila 1924. g., bila je postavljena jedna komisija, u koju su ušli predstavnici Ministarstva Prosvete, Trgovine i Industrije i Pravde, da rediguje definitivan projekat. Isti je bio dostavljen raznim književnim društvima, naučnim institucijama, pravnim fakultetima, udruženju za zaštitu autorskih prava, da na njega stave svoje primedbe.

Krajem septembra 1928. godine, prilikom Kongresa Medunarodnog Književnog i Umetničkog Druženja, diskutovan je i u kongreskoj zaključnoj rezoluciji pohvaljen kao odličan, definitivan projekat zakona. Ukazom Nj. V. Kralja od 26. oktobra 1927. tadanji Ministar Prosvete bio je ovlašćen da podnese predlog zakona biv. Narodnoj Skupštini, što je i učinjeno 3. novembra. Zakonodavni Odbor tad. Narodne Skupštine proučio je i usvojio sa neznatnim izmenama kako u sekciji tako i u svome plenumu taj predlog i 14. decembra ga uputio Narodnoj Skupštini da ga ova izglosa.

Krajem aprila ove godine g. Ministar Prosvete naimenovao je jednu komisiju od 12 članova koja je prvih dana maja proučila predlog ovoga zakona i učinila izvesne izmene naročito u pogledu moralnog prava autora. Krajem avgusta ovaj predlog je upućen Vrhovnom Zakonodavnom Savetu na dalji postupak. Na svojoj sednici od 29. avgusta Vrhovni Zakonodavni Savet odredio je jednu komisiju od četiri člana da prouči ovaj predlog. Od komisije proučeni predlog vraćen je u plenum Saveta koji ga je, po učinjenim izmenama, na sednicama od 16. i 17. septembra usvojio. Na predlog g. Ministra Prosvete a u saglasnosti po pristanku Gospodina Predsednika Ministarskog Saveta, Nj. V. Kralj, na dan 26. decembra, propisao je i proglašio ovaj zakon.

2) književna i umetnička dela (§ 3) državljanina jugoslovenskoga, bez obzira na to da li su izašla u Kraljevini Jugoslaviji ili u inostranstvu, ili uopšte nisu izašla;

3) svako književno delo stranoga državljanina izašlo (§ 8) na srpsko-hrvatsko-slovenačkom jeziku u inostranstvu.

§ 2

U pogledu zaštite književnih i umetničkih dela (§ 3) stranoga državljanina, izašlih ili objavljenih (§ 8) u inostranstvu, važe propisi dotičnog međunarodnog ugovora. Ako ne postoji takav ugovor, strani će državljanin uživati po ovom Zakonu zaštitu svojih dela u Kraljevini Jugoslaviji samo u slučaju uzajamnosti.

Postojanje uzajamnosti moraće da dokaže lice koje hoće njome da se koristi.

U pitanju da li je autor državljanin jugoslovenski ili strani, merodavan je onaj čas u kome se zbila povreda autorskog prava.

Ima li delo više autora, dosta je za zaštitu po ovom Zakonu [§ 1 tačka 1) i 2)] da je jedan od suautora državljanin jugoslovenski.

§ 3

Pod književnim i umetničkim delima u smislu ovoga Zakona podrazumevaju se sve tvorevine na polju književnosti i umetnosti, naročito:

- 1) dela književnosti, tj. lepe književnosti i nauke;
- 2) predavanja, govori, propovedi i druga slična dela;
- 3) muzička dela sa tekstom ili bez teksta;
- 4) horeografska i pantomimska dela, čije je predstavljanje utvrđeno pismeno ili na drugi način;

5) idejne skice, nacrti, planovi, zemljopisne karte, plastički predmeti, globusi, slikarski i crtački poslovi naučne ili tehničke struke napose, ukoliko se ta dela po svrsi kojoj su namenjena ne smatraju delima likovne umetnosti;

6) dela likovne umetnosti kao: dela slikarstva; rezovi (gravure) u kovini (metalu), drvetu ili drugom materijalu i svi proizvodi grafičke umetnosti; dela vajarstva, graverske i medaljerske umetnosti; arhitektonska i inžinjerska dela; umetnička dela primenjena u industriji; nacrti i planovi svake vrste za dela likovne umetnosti;

7) fotografска dela;

8) kinematografska dela, kada je autor dao delu originalan karakter.

§ 4

Kinematografsko delo bez originalnog karaktera uživa samo zaštitu fotografskog dela.

§ 5

Autorsko pravo obuhvata kako dela u celosti, tako i pojedine delove istih.

§ 6

Kod prerada, odnosno kod prevoda nekoga dela, postoji samostalno autorsko pravo prerađivača, odnosno prevodioca, pretpostavljajući dozvolu autora originalnoga dela za preradu ili prevod (§ 22.)

Isto važi i za književna i umetnička dela (§ 3) koja su reprodukovana kinematografijom, ili postupkom sličnim kinematografiji ili mehaničkim instrumentima.

Ali kad autor originalnog književnog dela, napisanog i štampanog na stranom jeziku, ne prevede to delo u roku od 10 godina na naš jezik ili ne dozvoli nekom drugom licu da ga prevede, i ne stavi ga u promet dopušteno je svakome, i bez traženja dozvole od autora originalnog dela, da ga prevede na naš jezik.

§ 7

Zaštitu u smislu ovoga Zakona zadržava i ono delo koje je već zaštićeno kao industrijski uzorak ili model.

§ 8

Delo se smatra objavljenim, kad u originalu ili reprodukciji postane pristupačno javnosti voljom autora ili nekog ovlašćenika autorova prava.

Ono je izašlo, ako se voljom autora ili nekog ovlašćenika autorova prava stavi u promet.

§ 9

Ovim se zakonom ne zaštićuju:

1) zakoni, naredbe, zvanične odluke i rešenja, pa ni spisi izrađeni od zvaničnoga lica za zvaničnu upotrebu;

2) poslovne obznane, robni katalozi, cenovnici, izjave i uputstva za upotrebu industrijskih proizvoda, štamparski oglasi koji služe potrebama domaćega ili društvenoga života, knjige za upisivanje, beležnice, i slično, ali se štite kad se mogu po obliku i sadržini smatrati delima književnosti ili umetnosti;

3) predavanja i govori, održani na javnim skupštinama javnopravnih tela i na javnim skupštinama sazvanim u političke svrhe, kao i govori održani kod suda ili druge javne oblasti, izuzimajući slučaj § 24.

§ 10

Autor (tvorac) dela je onaj ko je delo stvorio.

Autorom nekog dela, dok se protivno ne dokaže, smatra se:

1) onaj čije je gradansko ime označeno na uobičajeni način na pojedinim primercima dela, u pogledu likovne umetnosti (§ 3 tačka 6) stavljanje znaka karakterističnog za toga autora smatraće se kao da je time označio svoje gradansko ime;

2) onaj ko bude označen svojim gradanskim imenom kao autor prilikom javnoga predavanja, javnoga predstavljanja, javnoga izvođenja ili javnoga izlaganja dela.

Kod anonimnih ili pod pseudonimom izašlih dela ovlašćen je izdavač ili priređivač da vrši prava koja pripadaju autoru, sve dok se autor ne utvrdi (§ 39).

§ 11

Kad više lica stvore delo zajedničkim radom uživaće ta lica zajednički nedeljivo autorsko pravo. Autorskim pravom mogu autori raspolagati samo sporazumno, ali svaki autor može samostalno postupiti protiv učinjene povrede autoorskog prava.

§ 12

U pogledu dela sastavljenih od samostalnih prinosa (priloga) raznih autora, koji čine celinu, postoji dvojako autorsko pravo: ono na celinu, a to pripada licu koje je izdalo celo delo; i ono na pojedine prinose, koji pripada autorima odnosnih prinosa.

§ 13

Prinosima (prilozima), izašlim u novinama, časopisima ili drugim periodičnim delima (kalendarima almanasima itd.), moći će njihovi autori slobodno raspolagati, ako nije drugačije ugovorenno.

§ 14

Autorsko pravo prelazi na naslednike. Kaducitno pravo ovde ne postoji.

§ 15

Autor ili njegov naslednik mogu preneti svoje autorsko pravo u celini ili delimice, pogodbom ili odredbom za slučaj smrti.

Može se preneti i autorsko pravo na buduće delo koje će se tek stvoriti.

Ali pogodbu, kojom se generalno prenose autorska prava na buduća dela ili na vrste takvih, može u smislu ovoga Zakona svaka strana u svako doba otkazati. Otkazni rok, ako kraći nije ugovoren, iznosi jednu godinu. Stranke se ne mogu odreći prava otkaza

§ 16

Vlasništvo jednog primerka književnog ili umetničkog dela ne daje ujedno vlasniku i autorsko pravo na to delo.

§ 17

U slučaju prenosa autorskog prava, onaj na koga je to pravo preneseno nije ovlašćen bez dozvole autora izmeniti ili skratiti delo, njegov naziv ili ime autora.

§ 18

Ime ili karakteristični znak autora na delo likovne umetnosti sme neko drugo lice staviti samo po pristanku autora.

Zabranjeno je kod umnožavanja dela staviti na primerku ime ili karakteristični znak autora na način koji bi mogao prouzrokovati pometnje.

§ 19

Ima li delo više autora (§ 11), pa jedan od njih umre ne ostavivši zakonskih naslednika, a nije raspoložio svojim autorskim pravom za života, ili se jedan od autora odreče svoga autorskog prava, pripašće to autorsko pravo suautoru ili ostalim suautorima.

§ 20

Autorsko pravo samo po sebi ne može biti predmet izvršenja (ovrhe) protiv autora i njegovih naslednika.

Samo ona dobit koja dolazi autoru ili njegovim naslednicima (§ 14) od iskoriščavanja dela može biti predmet izvršenja.

II Sadržaj autorskih prava

§ 21

Autor ima isključivo pravo da svoje delo stavlja u promet, objavljuje, javno na predavanjima iznosi, reprodukuje i umnožava,

Dok delo ne bude objavljeno, pripada autoru isključivo pravo da o njemu publiku obaveštava.

Autorsko pravo na pozorišno, muzičko i kinematografsko delo obuhvata još i isključivo pravo javnog prikazivanja i izvođenja.

§ 22

Autoru napose pripada isključivo pravo na:

- 1) ponovno izdavanje dela u prvobitnom ili drugom obliku;
- 2) prevod na drugi jezik;
- 3) ponovni prevod na prvobitni jezik;
- 4) preradu nekog dela iz jedne vrste književnosti u drugu;

5) izvode iz nekog muzičkog dela (zasebno izdavanje), udešavanje muzičkog dela za razne druge muzičke instrumente i razne pevačke glasove;

6) prenos dela na instrumente koji služe mehaničkom izvođenju glasova, naročito na ploče, valjke, vrpce i tome slično; zatim pravo na dozvolu da se prenesena dela mogu javno izvoditi putem tih instrumenata;

7) javno izvođenje ili prikazivanje književnog ili umetničkog dela (§ 3) putem kinematografije, projekcije ili sličnim načinom;

8) prenos i javno izvođenje književnih ili umetničkih dela (§ 3) radio-električnim putem;

9) reprodukciju i izložbu dela likovne umetnosti;

10) izvađanja po planu ili skici ili po zgradi kod inžinjerskih ili arhitektonskih dela;

11) reprodukciju kinematografskih dela (§ 3 t. 8) u obliku drugoga književnog ili umetničkog dela.

§ 23

Dopušta se reproducovanje nekog objavljenog ili izašlog dela, zaštićenog ovim Zakonom, radi ličnog usavršavanja ili ako reprodukcija ostaje nepristupačna javnosti i nije namenjena prodaji.

Ali nije dopušteno podizanje zgrade po izgledu na sazidanu zgradu, niti po skici, niti po planu, i ako su kod reprodukcije izvršene neke neznatne izmene.

§ 24

Bez pristanka autora ili njegovog pravnog sledbenika, zabranjeno je umnožavanje i rasturanje predavanja i govora (§ 9 t. 3) u obliku zbirke koja sadrži samo ili u glavnom govore nekog autora.

§ 25

Dopušta se preštampavanje članaka iz novina i drugih periodičnih spisa u druge novine i periodične spise, kad se njihov sadržaj odnosi na aktuelnu politiku, ili na religiozna, ekonomска i druga pitanja koja javnost u široj meri interesuju, pod uslovom da preštampavanje nije izrično od autora zabranjeno i da se smisao članka ne promeni. Poreklo pozajmice ima se jasno označiti.

Preštampavanje članka književnog, naučnog ili umetničkog sadržaja iz jednih periodičnih spisa u druge nije dozvoljeno ni onda ako zabrana nije izrično označena.

Preštampavanje dnevnih novosti i vesti o raznim događajima, koje imaju karakter običnih obaveštenja štampe, ovim Zakonom nije zabranjeno. Ali se ne smeju preštampavati u druge

novine žičnim ili bežičnim putem primljene vesti, koje nose oznaku porekla od stranog korespondenta ili agencije, pre isteka roka od 24 časa, računajući od prvog objavljenja. I u tom slučaju treba uvek označiti jasno poreklo vesti.

§ 26

Dopušteno je:

1) doslovno navođenje pojedinih mesta ili odlomaka iz nekoga objavljenoga ili izašloga književnoga dela, zaštićenog ovim Zakonom; uvršćeni odlomci ne smeju ipak iznositi više od tri strane originalnog književnog, odnosno od jedne strane originalnoga muzičkog dela; ni u kom slučaju ne može pozajmica iznositi više od polovine originalnoga dela;

2) uvrštavanje izašlih manjih, ovim Zakonom zaštićenih književnih dela ili njihovih delova, u zbirku koja se sastoji iz dela više autora, ako je takva zbirka namenjena crkvi, školi ili nastavi uopšte, no uz pristojnu nagradu.

§ 27

Kad se javno izvodi neko muzičko delo sa tekstom, dopušteno je umnožavanje teksta, ako je u pitanju već izašlo književno delo manjeg obima, kao i kad se umnožava radi naplatnog ili besplatnog razdeljivanja posetiocima. Ovaj se prepis ne proteže na operске tekstove ili na druga književna dela, određena već po sadržaju i obliku za muzička dela (operete, oratorije, itd.).

§ 28

Dopušteno je:

1) navođenje pojedinih mesta već izašloga muzičkoga dela u samostalnom književnom delu;

2) uvrštavanje već izašlih muzičkih dela manjega obima u zbirku koja sadrži dela više kompozitora, ako je ona određena za škole — izuzev muzičke škole — ali uz pristojnu nagradu.

§ 29

Dopušteno je dela likovne umetnosti ili fotografiska dela, izašla ili trajno javno izložena:

1) uvrstiti u samostalno naučno delo ili udžbenik, određen za školsku nastavnu upotrebu, ali isključivo u svrhu objašnjavanja teksta;

2) prikazivati putem kinematografije ili pomoću optičkih sprava prilikom naučnog ili poučnog predavanja.

U oba slučaja može autor originalnoga dela tražiti pristojnu nagradu.

§ 30

Dopušteno je reprodukovanje dela likovne umetnosti (§ 3 t. 6), ako su ta dela izložena trajno na ulicama, trgovinama i javnim baštama — putem slikanja, crtanja ili fotografije — kao i puštanje u promet odnosnih reprodukcija.

Ipak se reprodukcija ne sme upotrebiti u istu svrhu kojoj služi original.

§ 31

Upotreba tudićih dela u smislu §§ 26—30 ovoga Zakona dozvoljena je samo ako se na njima ne učini nikakva izmena.

Kad se u smislu §§ 26—30 reproducuju dela likovne umetnosti, dozvoljene su izmene u pogledu dimenzija, odnosno one izmene koje traži postupak umnožavanja.

§ 32

Ko upotrebljava tuđe delo u smislu §§ 26—30 treba da navede na jasan način izvor odakle ga je uzeo. Kod ilustracija, u nešto u tekstu, treba staviti i ime, odnosno znak karakterističan za umetnika, ako je takav znak i na originalnom delu.

§ 33

Portreti, dela likovne umetnosti ili fotografije koga lica smeju se puštati u promet ili javno izlagati samo sa pristankom portretisanoga lica. Smatra se da postoji takav pristanak, ako je to lice za to dobilo nagradu. Po smrti takvog lica, a za vreme od 10 godina, računajući od dana njegove smrti, potreban je pristanak srodnika. Pod srodnicima se ovde podrazumevaju preživeli bračni drug i deca, a ako ovih nema, roditelji tog lica.

§ 34

Dopušteno je bez pristanka, pomenutog u prethodnom paragrafu, javno izlagati, prikazivati i puštati u promet:

1) portrete dela likovne umetnosti ili fotografije iz savremene istorije;

2) slike u kojima se prikazuju ličnosti kao dodatak nekoga kraja ili neke scenarije;

3) slike koje prikazuju zborove, povorke i slične događaje, kojima su prisustvovale prikazane ličnosti;

4) nenaručene portrete, dela likovne umetnosti ili fotografije, ako njihovo javno izlaganje, prikazivanje ili puštanje u promet odgovara nekom višem interesu umetnosti.

Ipak je to (tačka 1—4) dopušteno samo tada ako se time ne vređa opravdani interes dotočnog lica, odnosno posle njegove smrti opravdani interes njegovih srodnika.

§ 35

Za svrhe pravosuđa i javne bezbednosti mogu vlasti umnožavati, javno izlagati, prikazivati i puštati u promet slike pojedinih lica, bez ičijeg pristanka.

§ 36

Za javno izvođenje opere ili drugih muzičkih pozorišnih dela s tekstrom ili bez teksta potreban je samo pristanak autora muzičkog dela. Time se ne dira u pravni odnos koji postoji između tega autora i autora pozorišnog dela sa tekstrom ili bez teksta.

§ 37

Privatna pisma, dnevnički i poverljivi zapisi, koje autor nije namenio javnosti, mogu se objaviti samo sa negovim pristankom i sa pristankom lica kojima su upućeni. Posle smrti koga od njih, nije li preminuli ništa odredio, mogu se privatna pisma izdavati samo sa pristankom preživeloga bračnog druga i dece, a ako ovih nema, roditelja tog lica.

III Trajanje zaštite autorskog prava

§ 38

Zaštita autorskog prava na književno i umetničko delo (§ 3 tač. 1—6 i 8), objavljeno ili izašlo pod građanskim imenom autora (§ 10) za života njegova, prestaje po isteku roka od pedeset godina, računajući od smrti autorove.

§ 39

Zaštita autorskog prava na književno i umetničko delo (§ 3 tač. 1—6 i 8), objavljeno ili izašlo anonimno ili pod pseudonimom, prestaje po isteku roka od 50 godina pošto je delo izašlo.

Ako se naknadno u tom roku objavi građansko ime autora, računa se zaštitni rok od 50 godina po propisima § 38 i 42 ovog Zakona.

§ 40

U pogledu književnoga i umetničkoga dela (§ 3 tač. 1—6 i 8), sastavljenoga iz prinosa više autora (§ 12), računa se rok od 50 godina po propisu § 38 ili 39, prema tome da li je autor naznačen svojim građanskim imenom ili anonimno, odnosno pod pseudonimom.

§ 41

Zaštita autorskog prava na književna i umetnička dela (§ 3 t. 1—6 i 8), objavljena ili izašla posle smrti autora, prestaje u smislu § 38 po isteku 50 godina od smrti autorove. No u slučaju

da su ova dela izašla ili objavljena tek za vreme poslednjih deset godina zaštitnog roka, zaštita traje deset godina po izašlom ili objavljenom delu.

§ 42

Zaštita autorskog prava na književna i umetnička dela (§ 3 t. 1—6 i 8), koja su stvorena od više autora (§ 11), a kod kojih se rok zaštite računa od dana autorove smrti, prestaje po isteku roka od 50 godina, računajući od dana smrti onoga autora koji je poslednji preminuo.

§ 43

Zaštita autorskog prava na književno i umetničko delo (§ 3 t. 1—6 i 8), spremljeno i izdano od nekog pravnog lica, društva, vlasti, naučnog zavoda ili javnog instituta, prestaje po isteku roka od 50 godina pošto je delo izašlo.

§ 44]

Zaštita autorskog prava na fotografsko delo (§ 3 t. 7) prestaje po isteku roka od 20 godina pošto je delo izašlo. Zaštita autorskog prava na fotografsko delo izašlo po smrti autora prestaje po isteku roka od 20 godina, računajući od smrti autora.

§ 45

Rok zaštite autorskog prava na kinematografsko delo (§ 3 t. 8) određuje se prema tome da li to delo treba uzeti kao književno delo, kao delo likovne umetnosti, ili kao fotografsko delo (§ 4)

§ 46

Kod dela izašlih u više delova, izdanih u razno vreme, kao i u pogledu tekućih izveštaja, listova i svezaka, uzima se pri izračunavanju zaštitnog roka svaki deo, izveštaj, list i sveska kao posebno delo.

Kad se neko delo izdaje u sveskama koje čine jednu celinu, a izlaze u razno doba, računa se zaštitni rok od dana izdanja poslednje sveske.

§ 47

Kod računanja roka zaštite autorskoga prava ne uzima se u obzir kalendarska godina u kojoj pada činjenica odlučna za početak odnosnoga roka.

IV Povreda autorskog prava

§ 48

Ko bez pristanka autora, njegovog pravnog naslednika ili drugog autorsko-pravnog ovlašćenika (§ 10) ili uopšte bespravno

prisvaja ili iskorišćava prava zaštićena ovim Zakonom, čini povredu autorskoga prava, pa će odgovarati po opštim zakonskim propisima kao i po posebnim propisima ovoga Zakona.

§ 49

Ko svesno povredi autorska prava, navedena u § 21 i 22 ovoga Zakona, kazniće se radi prestupa novčanom globom od 1000 do 60.000 dinara ili zatvorom od 1—6 meseci.

U težem slučaju koristoljublja mogu se izreći obe kazne. Kazniće se i za pokušaj.

§ 50

Ako delo nije već prema opštem Krivičnom zakonu teže kažnivo, onda čini prestup kažniv po § 49 ovoga Zakona naročito onaj:

I. ko u nameri varanja:

- 1) tuđe delo označi svojim imenom ili imenom drugog književnika ili umetnika;
  - 2) učini lažnu prijavu u registru autora;
- II. ko stavi u promet delo, iako zna da je lažno označeno. Kazniće se i za pokušaj.

§ 51

Kazniće se novčano od 500—10 000 dinara ili zatvorom od 7 dana do 2 meseca, ko svesno:

- 1) protivno propisima § 17 i 31 ovoga Zakona izmeni neko delo ili naziv njegov ili naziv autora ili delo skrati;
- 2) protivno propisu § 18 ovoga Zakona stavi na delo likovne umetnosti ime ili karakterističan znak autora, ili umnožavajući takvo delo stavi na njega ime ili karakterističan znak autora na takav način da bi mogla nastati zabuna
- 3) protivno propisu § 24 ovoga Zakona umnožava ili stavlja u promet govore ili predavanja u zbirci;
- 4) protivno propisu § 25 ovoga Zakona prenosi novinarske, žičnim ili bežičnim putem primljene, vesti u druge novine;
- 5) protivno propisu § 32 ovoga Zakona propusti da navede ime autora upotrebljenog dela i izvor;
- 6) protivno propisu § 33 ovoga Zakona stavlja u promet ili javno izlaže dela navedena u tom paragrafu;
- 7) protivno propisu § 34 ovoga Zakona vreda opravdani interes preslikanoga lica ili njegovih srodnika.

U težem slučaju koristoljublja može se izreći i jedna i druga kazna.

§ 52

Prestup, kažnjiv po § 51 ovoga Zakona, čini i onaj ko daje svoje prostorije besplatno ili uz naplatu za održavanje ovim Zakonom nedopuštenog predavanja, izvođenja ili prikazivanja ili izlaganja nekog dela, ako je znao da postoji takva nezakonitost.

§ 53

O prestupima navedenim u prethodnim paragrafima sudiće sudovi nadležni za prestupe iz Krivičnog zakonika.

Sud postupa u slučajevima § 49, 51 i 52 samo na zahtev povređenog lica; u slučajevima § 50 progoniće se kažnjivo delo po zvaničnoj dužnosti.

Smatraće se kao povređeno lice sam autor, ili njegovi pravni poslednici.

Moralno pravo autora zastupaju autor sam i njegovi naslednici. U slučaju da naslednici zastupaju moralno pravo autora, postojeće akademije nauka i umetnosti, univerziteti i književne i umetničke organizacije ovlašćeni su da čuvaju moralno pravo autora kod građanskih i krivičnih sudova.

Kazne zatvora u slučajevima § 49, 51 i 52 izvršiće se po načelima § 92 Zakona o štampi.

Novčane kazne idu u fond koji će se ustanoviti za potpomaganje siromašnih autora i njihovih porodica.

Ministar prosvete ovlašćen je da izda pravilnik o ustanovljenju, sastavu i poslovnom redu ovog fonda, u sporazumu sa Ministrom finansija.

§ 54

Na zahtev povređenoga lica, može krivični sud presuditi da se protivpravno izrađene, prikazivane, javno izložene ili u promet stavljene reprodukcije, portreti, odnosno primerci dela, kao i oruđe i sprave koje služe isključivo protivpravnom umnožavanju: oblici, valjci, ploče, kameni, vrpce i sl. — ponište, zatim da se ponište rukopisi, knjige, tekstovi, partiture, prepisane uloge; nadalje, da se štamparski slog razmetne — ako se i pomenute stvari nalaze u vlasništvu lica koja su učestvovala u sastavljanju ili rasturanju, kao i u vlasništvu njihovih naslednika.

Ako se pomenute reprodukcije ili sprave mogu preinačiti, tako da se otstrani ili spreči povreda autorskog prava, a da se one ne unište sud će to presuditi, ako vlasnik uzme na sebe dotične troškove. Tako treba postupiti i po povredi autorskog prava na arhitektonskih dela. Ali ako se kod arhitektonskih dela ne može izvršiti preinačenje a da se ona ne unište, onda se ne može tražiti preinačenje i poništenje. U tom slučaju sud će presuditi po

zahtevu autora da povredilac plati autoru i posebnu naknadu za ličnu povredu (§ 57 st. 3).

Ako povreda autorskog prava obuhvata samo jedan deo dela, važe gornji propisi samo u pogledu dotičnoga dela.

§ 55

Umesto poništenja predmeta, navedenih u § 54 odnosno jednoga dela njihovoga, može povređeno lice zahtevati da mu se izdadu ti predmeti, ili jedan deo njihov, uz naknadu troškova izrade.

§ 56

Ako optuženi ne bude osuđen, ali se ipak utvrdi postojanje povrede u objektivnom smislu, sud je dužan, na zahtev oštećenoga lica, izreći da se sa predmetima povrede postupi u smislu § 54 i 55 ovog Zakona.

§ 57

Na zahtev povređenoga lica moći će krivični sud dosuditi mu i naknadu štete prema propisima kaznenog sudskega postupka.

Naknaduje se kako prouzrokovana šteta tako i izmakli dobitak.

Povrh toga može kazneni sud dosuditi povređenom licu na njegov zahtev posebnu naknadu za ličnu povredu. Visinu takve novčane naknade određuje sud po svom slobodnom nahođenju.

§ 58

Za pozorišne i kinematografske predstave, koncertna i radiotelevizijska izvođenja, javna predavanja i izložbe, priređene bez dozvole autora odnosno ovlašćenika autorovoga prava, ima povredilac platiti povredenome ceo prihod neovlaštenih izvođenja, bez odbitka troškova izdatih na njih.

Ako je delo predstavljeno, izvedeno, odnosno izloženo s drugim delima, ima se kao svota oštete odrediti srazmeran deo prihoda.

§ 59

Tužilac može zahtevati da se presuda krivičnog suda objavi na trošak osuđenoga. Sud će o tome odlučiti po svome slobodnom nahođenju, uzimajući u obzir opravdane tužiočeve predloge.

§ 60

Povređeno lice (§ 53) ovlašćeno je zahtevati kod građanskih sudova pre podnesene tužbe, a kod kaznenih sudova posle podnesene tužbe, a pre izrečene presude, da se u § 54 ovoga Zakona navedeni predmeti uzapte i očuvaju, kao i to da sud odredi sve nužne mere da se povreda autorskoga prava ne učini ili ne obnovi.

Kod protivpravno održanih predavanja, izvođenja ili izlaganja može povređeno lice tražiti da se uzapte prihodi, te da mu se dosude u presudi.

Potraživalac mora dokazati:

1) da je njegovo autorsko pravo već povređeno, ili da će biti povređeno;

2) da će se bez gornjih mera teško dati nadoknaditi šteta koja preti.

Sud odlučuje o tim zahtevima saslušavši predhodno protivnu stranu; no u hitnim slučajevima može dozvoliti zatražene mere i bez toga saslušanja.

Potraživaocu će se odrediti rok za podnošenje tužbe, ako nije još podneo. Ako ne podnese tužbu u određenom roku sud će opozvati naredene mere.

Sud može na zahtev protivne strane ili po službenoj dužnosti narediti da potražilac obezbedi protivnoj strani štetu, koja joj može nastati od naredenih, gore pomenutih mera.

§ 61

Nezavisno od vođenja krivičnog postupka može se u smislu § 57 tražiti i kod građanskoga suda naknada štete.

§ 62

Povređena lica, odnosno ustanove ili fond, označeni u § 53. ovlašćeni su da zahtevaju kod građanskog suda da on utvrdi postojanje autorskih prava i da zabrani dalju njihovu povredu. Ujedno mogu zahtevati da im povredilac izda svoje obogaćenje, ma da ga ne tereti nikakva krivica.

A mogu tražiti i provođenje mera pomenutih u § 54 i 55.

Stvarno nadležan za građansko-pravni postupak u pogledu zahteva po ovom Zakonu je okružni sud, u smislu § 46 tač. 6. Zakonika o sudskom postupku u građanskim parnicama od 13. jula 1929 god. Do stupanja na snagu ovog građanskog parničnog postupka stvarno su nadležni za ove parnice postojeći prvosteni kolegijalni građanski sudovi.

§ 63

Mere, navedene u § 54 i 55 ovoga Zakona, može tražiti povređeno lice bez obzira na to da li povredioča tereti krivica ili ne.

§ 64

Pravo na podizanje krivične tužbe u smislu predhodnih paragrafa zastareva za dve godine, računajući od dana kada je izvršena povreda autorskog prava.

§ 65

Pravo na podizanje tužbe za naknadu štete zastareva u roku od tri godine, računajući od dana kada je autor saznao za izvršioča dela i nastalu štetu.

U svakom slučaju, ovo pravo zastareva za 10 godina od dana učinjenog dela.

§ 66

Zastarelost (§ 64) počinje teći od onog dana kada je poslednji put učinjeno dotično protivpravno delo.

§ 67

Kod protipravnoga umnožavanja počinje zastarelost (§ 64) od dana kada je ono dovršeno; ako je umnožavanje učinjeno radi prometa, teče zastarelost tek od dana kad je taj primerak prvi put stavljen u promet.

§ 68

Zastarelost prestupa iz § 51 tačka 5 ovoga Zakona počinje teći od onoga časa kad je prvi put objavljen dotično delo.

§ 69

Zahtev koji se osniva na § 54 ovoga Zakona može se postavljati sve dotle dok ima predmeta povrede.

Prelazna naređenja

§ 70

Ovaj se Zakon primenjuje i na književna i umetnička dela stvorena pre nego što je on stupio na snagu.

Ali delo učinjeno pre nego što je stupio na snagu ovaj Zakon ne može se progoniti ni građanski ni krivično, ako je to delo bilo dopušteno kad je bilo učinjeno.

Uživaju punu zaštitu i ona dela koja do sada nisu uopšte bila zaštićena, ili su bila zaštićena u manjem obimu nego što je to po ovom Zakonu.

§ 71

Pri izračunjavanjem roka zaštite autorskog prava uzima se u obzir i vreme proteklo od svršetka one godine u kojoj se dogodila činjenica odlučna za dotični zaštitni rok do dana stupanja na snagu ovoga Zakona (§ 47).

§ 72

Ako je autorsko pravo u celini ili delimice preneseno na drugo lice pre nego što je stupio na snagu ovaj Zakon, neće se

u slučaju sumnje smatrati kao preneseno i ono autorsko pravno ovlašćenje koje autoru pripada tek po ovom Zakonu.

§ 73

Mogu se stavljati u promet i dajle primerci i reprodukcije, dovršeni i izrađeni na dozvoljen način pre stupanja na snagu ovoga Zakona, ali samo tada ako se ovi molbom zainteresovanoga lica, podnesenom u roku od tri meseca posle stupanja na snagu ovoga Zakona, prijave opštoj upravnoj vlasti prvog stepena, zapišu u naročiti spisak i snabdeju pečatom.

Oblik ovoga spiska, sadržinu upisa, oblik pečata i izvršenje postupka propisaće Ministar prosvete u sporazumu sa Ministrom unutrašnjih poslova.

§ 74

Dosad dozvoljena, a po ovom Zakonu zabranjena, umnožavanja i reprodukcije mogu se dovršiti, ako se s njima započelo pre nego što je ovaj Zakon stupio na snagu. Isto tako sprave za umnožavanje i reprodukciju, izrađene pre stupanja na snagu ovog Zakona, mogu se upotrebljavati u tu svrhu još 3 meseca, računajući od dana kada je ovaj Zakon stupio na snagu.

Ovim spravama dovršeni i izrađeni primerci i repropukcije mogu se u buduće takođe stavljati u promet, ali samo pod uslovima postavljenim u § 73.

§ 75

Pozorišna i muzička dela koja su se s autorovim ovlašćenjem, ili zbog toga što nije bilo zakonske zaštite, izvodila pre nego što je stupio na snagu ovaj Zakon može predašnji priređivač slobodno izvoditi još za vreme od jedne godine, računajući od dana kada je stupio na snagu ovaj Zakon.

§ 76

Do stupanja na snagu Krivičnog zakonika od 27-I-1929 god. i Zakonika o sudskom krivičnom postupku od 16-II-1929 god. na prestupe iz zakona o zaštiti autorskog prava — ukoliko ne postoje specijalni propisi u ovom Zakonu — primenjivaće se opšti propisi Krivičnog zakona i Zakona o postupku sudskom u krivičnim delima koji važe za teritoriju nadležnog suda.

§ 77

Ministarstvo prosvete je dužno da na zahtev sudova daje stručna mišljenja i objašnjenja po svim pitanjima autorskog prava, pokrenutim u građanskim ili krivičnim sporovima.

Ministar prosvete ustanavljava u tom cilju naročiti Savet stručnjaka iz reda istaknutih književnika, umetnika i pravnika.

Članovi ovog Saveta postavljaju se ukazom za vreme od 5 godina na predlog Ministra prosvete.

Sastav i poslovni red Saveta odrediće Ministar prosvete.

§ 78

U Ministarstvu trgovine i industrije uveće se registri autora anonimnih i pseudonimnih dela, u koje će se unositi upisi u smislu ovoga Zakona (§ 10, st. 3, 39 i 50, tač. I, 2)

Oblik tih registara i postupak pri upisu u njih odrediće Ministar trgovine i industrije naredbom.

§ 79

Kad stupa na snagu ovaj Zakon, prestaju važiti ovi zakoni:

- 1) Zakon od 26 decembra 1895 g. o autorskim pravima na dela književnosti, umetnosti i fotografije (L. D. Z. 1895/197);
- 2) Zakona od 26 februara 1907 godine (L. D. Z. 1907/58), kojim se menja zakon pomenut u prethodnoj tačci;
- 3) Zakon, član XVI od 1884 zajedničkoga hrvatsko-ugarskoga sabora.

Isto tako prestaju važiti propisi onih zakona koji su ostali na snazi, a koji su propisi protivni propisima ovoga Zakona.

§ 80

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše a obaveznu snagu dobija kad se obnaroduje u „Službenim novinama“.

Pbr. 33449

26 decembra 1929 god.

U Beogradu

Ministar prosvete
Bož. Ž. Maksimović s. r.

Video i stavio Državni pečat

Čuvan Državnog pečata

Ministar pravde,

Dr. M. Srškić s. r.

ALEKSANDAR s. r.

Pretsednik Ministarskog saveta,
Ministar unutrašnjih poslova,
Počasni adutant Nj. V. Kralja,
Divizijski general,
Pet. Živković s. r.

Zakon publikovan 27. decembra — „Službene novine“
Br. 304-CXXIX.

2.

REVIDIRANA BERNSKA KONVENCIJA

od 13. novembra 1908.

SAVEZ
ZA ZAŠTITU PRAVA AUTORA NA
NJIHOVA KNJIŽEVNA I UMETNIČKA DELA

- PROPRIETAT
NA SNAZI:
- I. REVIDIRANA BERNSKA KONVENCIJA
od 13. novembra 1908.
- II. DODATNI PROTOKOL
od 20. marta 1914.

BERN
MEDJUNARODNI BIRO KNJIŽEVNE I UMETNIČKE SVOJINE
1925.

Zemlje članovi Saveza

Austrija	-	-	-	-	od 1. oktobra 1920
Belgija	-	-	-	-	od postanka (5. XII 1887)
Brazilija	-	-	-	-	od 9. februara 1922.
Bugarska	-	-	-	-	od 5. decembra 1921.
Velika Britanija	-	-	-	-	od postanka
	Kolonije i posesije i izvesne zemlje pod protektoratom	-	-	od postanka od i od 1-VII-1912.	
	Zemlje pod mandatom: Palestina	-	-	od 21. marta 1924.	
Grčka	-	-	-	-	od 9. novembra 1920.
Danska, sa Fererskim oštrvima	-	-	-	-	od 1. jula 1903.
Dancig (Slobodna Varoš)	-	-	-	-	od 24. juna 1922.
Estonija	-	-	-	-	od 9. juna 1927.
Irska (Slobodna država)	-	-	-	-	od 5. oktobra 1927.
Italija	-	-	-	-	od postanka
Japan	-	-	-	-	od 15. jula 1899.
Kanada	-	-	-	-	od postanka
Liberija	-	-	-	-	od 16. oktobra 1908.
Luksemburg	-	-	-	-	od 20. juna 1888.
Maroko (izuzev španske zone)	-	-	-	-	od 16. juna 1917.
Monako	-	-	-	-	od 20. maja 1889.
Nemačka	-	-	-	-	od postanka
Norveška	-	-	-	-	od 13. aprila 1896.
Poljska	-	-	-	-	od 28. januara 1920.
Portugalija, sa kolonijama	-	-	-	-	od 29. marta 1911.
Rumunija	-	-	-	-	od 1. januara 1927.
Tunis	-	-	-	-	od postanka
Ugarska	-	-	-	-	od 14. februara 1922.
Finska	-	-	-	-	od 1. aprila 1928.
Francuska, sa Alžirom i kolonijama	-	-	-	-	od postanka
Zemlje pod mandatom:					
Sirija i Liban	-	-	-	-	od 1. avgusta 1924.

Haiti - - - -	od postanka
Holandija - - - -	od 1. novembra 1912.
Hol. Indija, Kiraso i Surinam - - - -	od 1. aprila 1913.
Čehoslovačka - - - -	od 22. februara 1921.
Švajcarska - - - -	od postanka
Švedska - - - -	od 1. avgusta 1904.
Španija, sa kolonijama - - - -	od postanka

Propisi na snazi u Savezu.

I. Revidirana Bernska Konvekcija*)

za zaštitu književnih i umetničkih dela
od 13. novembra 1908.

Deponovanje ratifikacija - - - 9. juni 1910.
Stupanje na snagu - - - 9. septembar 1910.

A. Ratifikovale su revidiranu Bernsku Konvenciju, sa važenjem, od 9. septembra 1919., sledećih 12 zemalja, članovi Saveza u vreme potpisivanja ove Konvencije (13. novembar 1908):

Nemačka	Haiti	Monako
Belgija	Japan	Norveška
Španija	Liberija	Švajcarsk
Francuska	Luksemburg	Tunis

B. Ratifikovale su revidiranu Bernsku Konvenciju, sa važenjem docnije od 9. septembra 1910., sledeće 4 zemlje, takodje članovi Saveza u vreme potpisivanja ove Konvencije:

*) Medjunarodno književno i umetničko udruženje, 1878. pod pokroviteljstvom slavnog Viktora Iga, ima za cilj da širi u svima zemljama ideju najšire zaštite književnih i umetničkih dela i da svojim godišnjim kongresima u raznim državama propagira tu ideju.

Godine 1882., na kongresu u Rimu, udruženje je uzelo inicijativu da pripravi projekat jedne savezne Konvencije za zaštitu književne i umetničke svinjine; godine 1883., Udruženje je svoje godišnje zasedanje imalo u Bernu na koje su bili pozvani delegati književnih društava, universiteta, akademija, udruženja pisaca, umetnika, izdavača i izradjen je jedan „program za jednu svetsku konvenciju“. Jedan projekat je bio predat vlasti Švajcarske republike koja ga je proučila i dostavila raznim državama, moleći ih da joj se pridruže radi njegovog proučavanja. Najzad, 9. septembra 1886., posle dve prethodne održane konferencije, primljena je Bernska Konvencija. Konvenciju, koja je stupila na snagu 5. decembra 1887. godine, potpisalo je tada 10 država.

Glavni cilj Bernske Konvencije leži u tome da svaka zemlja, član saveza ima da prizna i pruži svima delima koja pripadaju Savezu istu zaštitu kao i delima svojih sopstvenih državljanina

Velika Britanija sa važenjem od	1. jula 1912.
Danska	" " " 1. jula 1912,
Italija	" " " 23. decembra 1914.
Švedska	" " " 1. januara 1920.

C. Pristupile su revidiranoj Bernskoj Konvenciji sledećih 11 zemalja koje nisu bile članovi Saveza u vreme potpisivanja ove Konvencije:

Austrija	Grčka	Holandija
Brazilija	Ugarska	Poljska
Bugarska	Maroko (izuzev	Portugalija
Danžig (Slob. Varoš) španske zone	Čehoslovačka	

(Za datume od kada su pristupi ovih zemalja počeli da važe, videti listu zemalja članova Saveza, str. 26.)

Svakome starome članu Saveza biia je data sloboda da pri-likom ratifikacije revidirane Bernske Konvencije naznači, u vidu rezervi, propisne prвobitne Bernske Konvencije od 9. septembra 1886., ili Dopunskog akta od 4. maja 1896., za koje on nalazi da treba zameniti, bar privremeno, odgovarajuće propise revidirane Konvencije čl. 27. rev. Konvencije, v. niže, str. 40.). Novi članovi uživaju istu slobodu pod uslovom da je iskoriste u trenutku stupanja u Savez (revidirana Konvencija, čl. 25., v. niže str. 39.). Prema tome valja razlikovati ove kategorije zemalja-članova Saveza:

1. Zemlje koje su primile revidiranu Bernsku Konvenciju bez rezervi; Nemačka, Austrija, Belgija, Brazilija, Bugarska, Dan-
cig, Španija, Haiti, Ugarska, Liberija, Luksenburg, Maroko, Mo-

Kako su i samom Bernskom Konvencijom (čl. 24.) bile predviđene njene periodične revizije, do sada su bile održane tri konferencije za reviziju. Prva je bila 1896 u Parizu na kojoj je bilo zastupljeno 24 države, i na kojoj su primljeni jedan Dopunski akt, koji unosi izvesne promene u Konvenciji, i jedna izjava o tumačenju, kojom se objašnjavaju izvesni propisi Konvencije. Oba ova akta, ratifikovana 9. septembra 1897, stupila su na snagu 9. decembra 1897. i bili su primljeni oq svih država izuzev Dopunski Akt od Norveške a Izjava od Velike Britanije. Drugi i vrlo važan sastanak za reviziju bio je održan u oktobru-novembru 1908 u Berlinu, na kome je uzelo učešća 15 saveznih i 19 vansaveznih država. U Berlinu, je bilo odlučeno da se idući sastanak održi u roku od najmanje 6 a najduže 10 godina. Usled rata a i zbog drugih posleratnih prilika taj predviđeni sastanak održan je tek meseca maja 1927. godine u Rimu. Ovaj sastanak u Rimu završen je sa izvesnim neuspehom jer se nije mogla postići jednodošnost glasova članova Saveza, bez koje se ni jedna odredba Bernske Konvencije ne može izmeniti, zbog ova dva pitanja: ukidanje rezervi i unifikacija trajanja zaštite autorskog prava. Na ovome sastanku učestvovalo je 30 saveznih zemalja, kao i mnogobrojne vansavezne zemlje medju kojima, i to prvi put, i naša Kraljevina.

nako, Poljska, Portugalija, Švajcarska, Čehoslovačka, svega 17 zemalja¹⁾.

2. Zemlje koje su primile revidiranu Bernsku Konvenciju stavljajući jednu ili više rezervi: Danska, Francuska, Velika Britanija, Grčka, Italija, Japan, Norveška, Holandija, Švedska, Tunis, svega 10 zemalja.

(Detaljno o rezervama videti napomene koje idu uz pojedine članove revidirane Bernske Konvencije).

¹⁾ Primenuju takođe bez rezervi revidiranu Bernsku Konvenciju: Kanada (autonomna britanska kolonija), Palestina, Sirija i Liban, (zemlje koje se na-laze, prva pod mandatom Velike Britanije, a druge dve pod mandatom Fran-cuske.).

Tekst

Napomena. — Bitne izmene koje sadrži nova revedirana Bernska Konvencija prema tekstovima primenjenim 1886 i 1896., štampane su masnim slovima.

Član 1.

Ugovarajuće zemlje obrazuju Savez za zaštitu prava autora na njihova književna i umetnička dela.

Član 2.

Izraz „književna i umetnička dela“ obuhvata svaku tvorevinu u književnoj, naučnoj i umetničkoj oblasti ma kakav bio način ili oblik reprodukovanja, kao: knjige, brošure i drugi spisi; dramska ili dramsko-muzička dela, **horeografska dela i pantomime** čije je postavljanje utvrđeno pismeno ili na neki drugi način; muzičke kompozicije sa ili bez reči; crteži, dela slikarstva, arhitekture¹, vajarstva, rezbarstva i litografije; ilustracije, geografske karte; planovi, nacrtni i plastični radovi, koji se odnose na geografiju, topografiju, arhitekturu ili nauke.

Zaštićeni su kao originalni radovi, bez štete po prava autora originalnoga dela, prevodi, udešavanja, muzički aranžmani i druge preinačene reprodukcije nekog književnog ili umetničkog dela, kao i zbirku raznih dela.

Ugovarajuće zemlje dužne su da obezbede zaštitu gore pomenutih dela.

Dela umetnosti primenjena u industriji zaštićena su u koliko to dopušta unutrašnje zakonodavstvo svake zemlje².

¹⁾ U ovom nabrajanju Norveška, pristaje da ostane vezana čl. 4. Bernske Konvencije od 1886. t da štiti, isključujući dela arhitekture. Jedino „planove, nacrte i plastične radove koji se odnose na arhitekturu“, tekst koji se nalazi u članu 4.

²⁾ Francuska i Tunis ostaju vezani u pogledu na dela umetnosti primena u industriji, odredbama ranijis Konvencija Saveza, ne navodeći koji ne pominiu izrikom dela primenjenih umetnosti.

Član 3.

Ova Konvencija primenjuje se na fotografска dela dela i na dea dobijena nekim postupkom sličnim fotografiji. **Ugovarajuće zemlje su dužne da obezbede zaštitu ovih dela.**

Član 4.

Autori, pripadnici jedne od zemalja Saveza, uživaju **u drugim zemljama se i u zemlji porekla dela**, za svoja dela, bilo neobjavljena bilo objavljena prvi put u nekoj zemlji Saveza, prava koja respektivni zakoni daju sada ili će docnije dati svojim gradjanima, **kao i prava naročito data ovom Konvencijom.**

Uživanje i vršenje ovih prava ne podleže **nikakvim formalnostima**; ovo uživanje i ovo vršenje nezavisni su od postojanja zaštite u zemljama porekla dela. Prema tome, pored odredaba ove konvencije, obim zaštite kao i pravna sredstva zagarantovana autoru da sačuva svoja prava, određuju se isključivo prema zakonodavstvu zemlje u kojoj se traži zaštita.

Smatra se kao zemlja porekla dela: za neobjavljena dela, ona, kojoj pripada autor, za objavljena dela, zemlja prvog objavljanja, a za dela istovremeno objavljena u više zemalja Saveza ona između zemalja čije zakonodavstvo određuje najkratce vreme trajanja zaštite. **za dela istovremeno objavljena u jednoj zemlji izvan Saveza i u jednoj zemlji Saveza, ova poslednja zemlja smatra se isključivo kao zemlja porekla.**

Pod objavljenim delima treba, u smislu one Konvencije, razumeti izdata dela. Predstavljanje dramskog ili dramsko-muzičkog dela, izvodjenje nekog muzičkog dela, izlaganje nekog umetničkog dela i **izgradnja nekog arhitektonskog dela** ne mogu se smatrati kao objavljanje.

Član 5.

Pripadnici jedne od zemalja Saveza, koji objavljaju prvi put svoja dela u jednoj drugoj zemlji Saveza, imaju u ovoj poslednjoj ista prava kao i nacionalni autori.

Član 6.

Autori koji ne pripadaju jednoj od zemalja Saveza, koji objavljaju prvi put svoja dela u jednoj od ovih zemalja, uživaju, **u toj zemlji ista prava kao i autori te zemlje, a u ostalim zemljama Saveza prava data ovom Konvencijom.**

Član 7.

Trajanje zaštite date ovom Konvencijom obuhvata život autora i pedeset godina posle njegove smrti.

Ipak, u slučaju da se ovo trajanje ne bi podjednako primilo od svih zemalja Saveza, ono će se odrediti zakonom zemlje u kojoj se traži zaštita, i ona ne može biti duža od trajanja odredjenog u zemlji porekla dela. Ugovarajuće zemlje će, prema tome, biti dužne da primenjuju propis prethodnog stava samo u onoliko u koliko se on slaže sa njihovim unutarnjim zakonom.

Za fotografска dela i dela dobijena na neki način sličan fotografiji, za posmrtno dela, za anonimna ili pseudonimna dela, trajanje zaštite je određeno zakonom zemlje u kojoj se traži zaštita, ali ovo trajanje ne može biti duže od trajanja odredjenog u zemlji porekla dela.

Član 8.

Autori neobjavljenih dela, koji pripadaju jednoj od zemalja Saveza, i autori dela, kola su prvi put objavljena u jednoj od ovih zemalja, uživaju u drugim zemljama Saveza, za sve vreme trajanja prava na originalno delo, isključivo pravo da vrše ili dozvoljavaju prevode svojih dela.¹⁾

¹⁾ Ostaje vezana članom 5. Bernske Konvencije od 1886.: Grčka.

Tekst rezervisane odredbe:

Autori, pripadnici jedne od zemalja Saveza ili njihovi pravo-prijemnici uživaju u drugim zemljama isključivo pravo da prevode ili da dozvoljavaju prevod svojih dela za vreme od 10 godina računajući od publikovanja originalnoga dela u jednoj zemlji Saveza.

Za radeve publikovane u sveskama rok od 10 godina računa se samo od poslednje sveske originalnoga dela.

Za dela sastavljena iz više knjiga objavljenih u rasmacima kao i za izvestaje ili sveske objavljene od strane književnih ili naučnih društava ili od pojedinaca, svaka se knjiga, izveštaj ili sveska, u pogledu na rok od 10 godina, smatra kao odvojen rad.

U slučajevima predvidjenim u ovom članu, uzima se kao datum objave za izračunavanje rokova zaštite 31. decembar godine u kojoj je rad objavljen.

*

Ostaju vezane članom 5. Bernske Konvencije od 1886., revidirana Dopunskim Aktom u Parizu 1893.: Italija, Japan, Holandija.

Autori pripadnici jedne od zemalja Saveza ili njihovi pravo-prijemnici uživaju u drugim zemljama isključivo pravo da prevode ili dozvoljavaju prevod svojih dela za celo vreme trajanja prava na originalno delo. Ipak, isključivo pravo prevoda prestaće da postoji kada ga autor ne bude iskoristio u roku od 10 godina računajući od prvog objavljivanja originalnoga dela, objavujući sam ili preko drugih u jednoj od zemalja Saveza, prevod na jezik za koji se traži zaštita.

Stavovi 2. 3. i 4. kao u članu 5. Konvencije od 1886.

Član 9.

Romani — feljtoni, novele i sva druga dela bilo književna, bilo naučna, bilo umetnička, ma kakav bio njihov predmet, objavljena u novinama ili u periodičnim zbirkama jedne od zemalja Saveza, ne smiju se preštampavati u drugim zemljama bez dozvole autora.

Izuzev romana — feljtona i novela, svaki novinarski članak može se preštampati u drugim novinama, ako preštampavanje nije izrično zabranjeno. Ipak izvor mora biti naznačen; sankcija ove obaveze odredjena je zakonodavstvom zemlje u kojoj se traži zaštita.

Zaštita ove konvencije ne primenjuje se na dnevne novosti ili na razne vesti koje imaju karakter običnih izveštaja štampe.²⁾

Član 10.

U pogledu mogućnosti da se na dopušten način čine pozajmice iz književnih ili umetničkih dela za publikacije namenjene nastavi ili koje imaju naučni karakter, ili su namenjene za krestomatije, merodavno je zakonodavstvo zemalja Saveza i posebni sporazumi koji postoje ili koji će se zaključiti izmedju njih.

Član 11.

Odredbe ove Konvencije primenjuju se na javno predstavljanje dramskih ili dramsko-muzičkih dela, i na javno izvođenje muzičkih dela bilo da su ova dela objavljena ili ne

²⁾ Ostaju vezane članom 7. Bernske Konvencije od 1886.: Grčka, Norveška i Švedska.

Tekst rezervisane odredbe:

Članci iz novina ili revija objavljeni u jednoj od zemalja Saveza mogu biti preštampavani, u originalu ili prevodu, u drugim zemljama Saveza, sem ako ih autori ili izdavači nisu izrično zabranili. Za revije dovoljno je da je zabrana učinjena na uobičajen način u zagлавljiju svakog broja revije.

Ni u kom slučaju ne može se ova zabrana primeniti na članke političkog sadržaja, na preštampavanje dnevних novosti ili raznih vesti.

Ostaju vezane članom 7. Bernske Konvencije od 1886. revidirane Dopunskim Aktom u Parizu od 1893.: Danska, Holandija.

Tekst rezervisane odredbe:

Romani — feljtoni, gde dolaze i novele, objavljeni u novinama ili revima jedne od zemalja Saveza, ne mogu se preštampavati ni u originalu ni u prevodu, u drugim zemljama, bez dozvole autora ili njihovih pravo-prijemnika.

Isto ovo važi za druge članke iz novina ili revija, u kojima su ih objavili, da zabranjuju preštampavanje. Za revije je dovoljno da je ova zabrana učinjena na uobičajen način u zagлавljiju svakog broja.

U nedostatku zabrane, preštampavanje je dozvoljeno pod uslovom da se naznači izvor.

Ni u kom slučaju ne može se ova zabrana primeniti na članke političkog sadržaja, na dnevne novosti i razne vesti.

Autori dramskih ili dramsko-muzičkih dela zaštićeni su, za sve vreme trajanja njihovog prava na originalno delo, protiv nedozvoljenog javnog predstavljanja prevoda svojih dela.

Da bi uživali zaštitu ovoga člana, autori, objavljivajući svoja dela, nisu dužni da izrično zabrane javno predstavljanje ili javno izvodjenje istih.¹⁾

Član 12.

Smatra se naročito kao nedozvoljeno reproducovanje, na koje se primenjuje ova Konvencija, posredno nedozvoljeno prisvajanje nekog književnog ili umetničkog rada, kao što su adaptacije, muzički aranžmani, prerade romana, novele ili poezije u pozorišni komad i obratno, itd., kada su to samo reprodukcije tога rada, u istom ili drugom obliku, sa izmenama, dodatcima ili skraćenjima nebitnim, i koja ne predstavi aju ozobine jednog novog originalnog dela.

Član 13.

Autori muzičkih dela imaju isključivo pravo da dozvoljavaju: 1° prenos ovih dela na instrumente koji služe za njihovo mehaničko reproducovanje; 2° javno izvodjenje istih dela pomoću ovih instrumenata.

Rezerve i uslovi koji se odnose na primenu ovoga člana mogu se odrediti unutarnjim zakonodavstvom svake zemlje, u koliko se nje tiče; ali sve rezerve i uslovi ovakve prirode imaju samo jedno striktno ograničeno dejstvo na zemlju koja ih postavlja.

Propis stava 1-og nema povratne sile, i prema tome ne primenjuje se, u zemljama Saveza, na dela koja su bila u toj zemlji na dopušten način prenesena na mehaničke instrumente pre stupanja na snagu ove Konvencije.

1) Ostaje vezana članom 9. Cernske Konvencije od 1886.: *Grčka*

Tekst rezervisane odredbe:

Odredba člana 2. (izjednačenje podanika zemalja Saveza sa nacionalnim) primenjuje se na javno predstavljanje objavljenih ili neobjavljenih dramskih ili dramsko-muzičkih dela.

Autori dramskih ili dramsko-muzičkih dela ili njihovi pravo-prijemnici, za vreme trajanja njihovog isključivog prava na prevod, recipročno su zaštićeni protiv nedozvoljenog javnog predstavljanja svojih prevedenih radova.

Odredbe člana 2. primenjuje se isto tako i na javno izvodjenje neobjavljenih ili objavljenih muzičkih dela, ali kod kojih autor izrično izjavio, na naslovu ili u zagлавju dela, da zabranjuje javno izvodjenje.

* Ostaju vezane jedino drugim stavom člana 9. Bernske Konvencije od 1886.: *Italija, Holandija.*

* Ostaje vezan jedino trećim stavom člana 9. Bernske Konvencije od 1886.: *Iapan,*

Prenosi učinjeni u smislu stavova 2. i 3. ovog člana i uvezeni bez dozvole zainteresovanih stranaka, u jednu zemlju u kojoj bi oni bili dopušteni mogu biti zabranjeni.

Član 14.

Autori književnih, naučnih ili umetničkih dela imaju isključivo pravo da dozvole reproducovanje i javno predstavljanje svojih dela putem kinematografije.

Zaštićuju se kao književna ili umetnička dela, kinematografske produkcije kada autor, režiskim dispozicijama ili kombinacijama predstavljenih dogadjaja, daje dela jedan ličan originalan karakter.

Bez štete po prava autora originalnoga dela, kinematografska reprodukcija jednog književnog, naučnog ili umetničkog dela zaštićena je kao originalno delo.

Prednji propisi primenjuju se na reprodukciju ili proizvode dobijene ma kojim drugim postupkom sličnim kinematografiji.

Član 15.

Da bi autori radova zaštićenih ovom Konvencijom bili dok se protivno ne dokaže, smatrani kao takvi i prema tome primljeni pred sudovima raznih zemalja Saveza da gote svoje podržavaoce, dovoljno je da je njihovo ime naznačeno na delu, na uobičajen način.

Za anonimna ili pseudonimna dela izdavač, čije je ime označeno na delu, ovlašten je da čuva prava koja pripadaju autoru. On se, bez drugih dokaza, smatra kao prijemnik prava anonimnog ili pseudonimnog autora.

Član 16.

Svako podražavano delo može se uzabraniti od strane nadležnih vlasti onih zemalja Saveza u kojima originalno delo ima pravo zakonske zaštite.

U tim zemljama zabrana se isto tako može primeniti i na reprodukcije koje dolaze iz neke zemlje u kojoj delo nije zaštićeno ili je to prestalo biti

Zabrana se vrši saobrazno unutarnjem zakonodavstvu svake zemlje.

Član 17.

Propisi ove Konvencije ne mogu ni u čemu uskratiti pravo koje pripada Vladi svake zemlje Saveza da dozvoli, nadgleda, zabranjuje zakonskim merama ili unutarnjim naredbama promet, predstavljanje i izlaganje ma kog rada ili proizvoda, prema kojim radovima nadležna vlast ima da vrši ovo pravo.

Član 18.

Ova se Konvencija primenjuje na sva dela, koja u trenutku njenog stupanja na snagu, nisu još usled isteka trajanja zaštite postala javno dobro u njihovoj zemlji porekla.

Međutim, ako je kakvo delo, usled isteka trajanja zaštite koja mu je ranije bila priznata, postalo javno dobro u zemlji u kojoj se traži zaštita, ovo delo neće se tamo ponovo zaštiti.

Primena ovog principa vršiće se prema odredbama koje se nalaze u postojećim specijalnim konvencijama ili koje će se u tom cilju zaključiti između zemalja Saveza. U nedostatku takvih odredaba, dotične zemlje propisaće, svaka u koliko se nje tiče, način odnosno primene

Prednji propisi se isto tako primenjuju u slučaju novih pristupanja Savesu i u slučaju kada bi trajanje zaštite bilo prošireno primenom člana 7.)

Član 19.

Propisi ove Konvencije ne sprečavaju da se zahteva primena širih koji bi bili propisani zakonodavstvom jedne zemlje Saveza u korist stranaca u opšte.

Član 20.

Vlade zemalja Saveza zadržavaju pravo da zaključe između sebe naročite aranžmane u koliko bi ovi aranžmani pružili auto-

¹⁾ Ostaju vezane članom 14. Bernske Konvencije od 1886.: Velika-Britanija, Norveška.

Tekst rezervisane odrebe:

Čl. 14. — Ova Konvencija, pod rezervama i uslovima koje se imaju sporazumno odrediti, primenjuju se na sva dela koja još nisu u trenutku njendg stupanja na snagu, postala javno dobro u njihovoj zemlji porekla.

Velika Britanija ostaje pored toga vezana još br. 4. Zaključnog Protokola Bernske Konvencije od 1886. revidiranog Dopunskim Aktom u Parizu od 1896., ovako zaključenim;

4. Zajednički sporazum predviđen u članu 14. Konvencije određen je ovako:

Primenju Bernske Konvencije i ovoga Dopunskog Akta na dela koja u njihovoj zemlji porekla, u trenutku stupanja na snagu ovih aktova nisu još postala javno dobro, biće prema tamošnjim odnosnim odredbama koje se nalaze u specijalnim postojećim konvencijama ili koje se u tu svrhu imaju zaključiti.

U nedostatku sličnih odredaba između zemlje i Saveza, odnosno zemlje urediće, svaka u koliko se nje tiče, unutar njim zakonodavstvom potrebne propise za primenu principa koji se nalazi u članu 14.

Odredbe člana 14. Bernske Konvencije i ovoga broja zaključnog Protokola primenjuje se isto tako na isključivo pravo prevoda, onako kako je ono osigurano ovim Dopunskim Aktom.

Prelazna naredenja navedena ovde gore primenjuju se i na slučaj novih pristupanja Savezu.

rima šira prava od onih koja im daje Savez, ili bi sadržavali druge odredbe koje se ne protive ovoj Konvenciji. Propisi postojećih aranžmana koji odgovaraju gore iznesenim uslovima ostaju u važnosti.

Član 21.

Zadržava se međunarodni biro ustanovljen pod imenom „Biro Međunarodnog Saveza za zaštitu književnih i umetničkih dela“.

Ovaj je biro stavljen pod visoku zaštitu Vlade Švajcarske Konfederacije, koja mu propisuje organizaciju i nadgleda rad.

Zvanični jezik Biro-a jeste francuski

Član 22.

Međunarodni Biro usresređuje obaveštenja svake prirode koja se odnose na zaštitu prava autora na njihova književna i umetnička dela. On ih priređuje i objavljuje. On proučava pitanja od opšte koristi po Savez i uređuje, na osnovu dokumenata, koja mu stavlja na raspoloženje razne vlasti, jedan povremeni list,¹⁾ na francuskom jeziku, o pitanjima koja se odnose na predmet Saveza. Vlade zemalja Saveza zadržavaju sebi pravo da po zajedničkom sporazumu ovlaste Biro da objavi jedno izdanje, na jednom ili više drugih jezika, u slučaju da iskustvo pokaže zato potrebu.

Međunarodni Biro mora u svako vreme da bude na raspoloženju članovima Saveza, da im pruži, po pitanjima zaštite književnih i umetničkih dela, specijalna obaveštenja koja bi im trebala.

Direktor Međunarodnog Biro-a sastavlja o svom radu godišnji izveštaj koji se dostavlja svima članovima Saveza.

Član 23.

Izdatke Biro-a Međunarodnog Saveza podnosi zajednički sve ugovarajuće zemlje. Do nove odluke ovi izdaci ne mogu preći sumu od 60.000.— franaka godišnje. U slučaju potrebe ova suma može biti povećana prostom odlukom na jednoj od konferencija, koje predviđa član 24.)

Radi određivanja iznosa udela svake od zemalja u odnosu na celu sumu izdataka, ugovarajuće zemlje i one koje bi docnije pristupile Savezu podeljene su na šest klasa, od kojih svaka učestvuje u srazmeri izvesnog broja jedinica i to:

¹⁾ List se zove: „Le Droit d' auteur“ (Autorsko pravo).

2) Posavetovane okružnicom, ugovarajuće zemlje odlučile su da počev od . januara 1921. g. povise godišnji budžet Međunarodnog Biro-a na 100.000.— franaka.

I klasa	25 jedinica
II "	20 "
III "	15 "
IV "	10 "
V "	5 "
VI "	3 "

Ovi koeficijenti se množe brojem zemalja svake klase i tako dobijeni zbir daje broj jedinica kojim se celokupni izdatak ima podeliti. Količnik daje iznos jedinice troškova.

Svaka zemlja izjavice, u trenutku svoga pristupanja, u koju od gore navedenih klasa traži da bude uvršćena.¹⁾

Švajcarska vlast izgrađuje budžet Biro-a i nadgleda njegove izdatke, izdaje potrebne isplate u napred i sastavlja godišnji račun, koji će se dostavljati svim ostalim vlastima.

Član 24.

Ova Konvencija može se podneti na revidiranje radi unošenja poboljšanja koja mogu da usavrše sistem u Savezu.

Pitanje ovakve prirode, kao i ona koja interesuju u drugim pogledima razvitak Saveza tretiraju se na konferencijama koje će se održavati redom u zemljama Saveza između delegata svih zemalja. Vlast zemlje u kojoj konferencija zaseda, priprema, u saradnji sa međunarodnim Biro-om rade za istu. Direktor Biro-a prisustvuje sednicama konferencije i učestvuje u diskusijama bez prava glasana.

Svaka izmena u ovoj Konvenciji važi za Savez samo po jednodušnom pristanku svih zemalja koje ga obrazuju.

Član 25.

Države koje ne pripadaju Savezu, a koje pružaju zakonsku zaštitu pravima koja su predmet ove Konvencije, mogu joj pristupiti na svoje traženje.

Ovaj pristup će pismeno saopštiti Vladi Švajcarske Konfederacije, a preko ove svima ostalim.

¹⁾ Za sada ugovarajuće zemlje uvršćene su u ove klase:

Prva klasa: Francuska, Velika Britanija, Italija.

Druga klasa: Španija, Japan.

Treća klasa: Belgija, Brazilija, Holandija, Poljska, Portugalija, Švedska Švajcarska.

Četvrta klasa: Nemačka, Danska, Grčka, Ugarska, Norveška, Čehoslovačka.

Peta klasa: Bugarska, Haiti, Liberija.

Šesta klasa: Austrija, Dancig, Luksemburg, Maroko, Monako, Tunis.

On će povlačiti po samom pravu pristanak na sve odredbe i primanje svih koristi utvrđenih u ovoj Konvenciji. Ipak, on može sadržati naznačenje onih odredaba Konvencije od 9. septembra 1886. ili Dopunskog Akta od 4. maja 1896. koje bi te države smatrале za potrebno, da ih bar privremeno zamene odgovarajućim propisima ove Konvencije.

Član 26.

Ugovarajuće zemlje imaju prava da u svako doba pristupe ovoj Konvenciji za svoje kolonije ili inostrane posesije.

One mogu, tim povodom, da učine bilo jednu opštu izjavu kojom se obuhvataju sve njihove kolonije ili posesije, bilo da izrično imenuju one koje su obuhvaćene ovim pristupom, bilo da se ograniče de naznače one koje se isključuju.

Ova izjava biće pismeno saopštена Vladi Švajcarske Konfederacije, a preko ove svima ostalima.

Član 27.

Ova Konvencija zamenjuje u odnosima između ugovarajućih država Bernsku Konvenciju od 9. septembra 1886., podrazumevavći tu Dopunski Akt i zaključni Protokol od istog dana kao i Dopunski Akt i Deklaraciju o tumačenju od 4. maja 1896. Pomenuti ugovorni akti ostaće na snazi u odnosima sa državama koje ne bi ratifikovale ovu Konvenciju.

Države potpisnice ove Konvencije mogu, prilikom izmene ratifikacijā, izjaviti da one žele, po toj ili onoj tačci, ostati još vezane odredbama Kovencija koje su ranije potpisale.

Član 28.

Ova Konvencija biće ratifikovana i ratifikacije će se izmeniti u Berlinu najpozneji do 1. jula 1910.

Svaka ugovarajuća strana dostaviće, u cilju izmene ratifikacija samo jedan primerak, koji će se deponovati zajedno sa primercima drugih zemalja u arhivu Vlade Švajcarske Konfederacije. Svaka strana primiće u zamenu jedan primerak zapisnika o izmeni ratifikacija, potpisanoj od punomoćnika koji bi tu učestvovali.

Član 29.

Ova Konvencija stupaće u važnost tri meseca po izmeni ratifikacija i ostaće na snazi na neodređeno vreme do isteka jedne godine dana, od dana kada bude bio učinjen otkaz.

Ovaj će se otkaz uputiti Vladi Švajcarske Konfederacije. On će imati dejstvo samo za zemlju koja ga učini, a Konvencija ostaje u važnosti za ostale zemlje Saveza.

Član 30.

Države, koje budu uvele u svome zakonodavstvu trajanje zaštite od pedeset godina, predviđene članom 7. odeljak 1. ove Konvencije, izvestice o ovome Vladu Švajcarske Konfederacije pismenim saopštenjem, koje će odmah biti dostavljeno od strane ove Vlade svima ostalim državama Saveza.

Ovo će isto važiti i za države koje bi se odrekle rezervi učinjenih od njih na osnovu članova 25, 26 i 27.

U potvrdu čega, odnosni punomoćnici potpisali su ovu Konvenciju i u nju stavili svoje pečate.

Saćinjeno u Berlinu 13 novembra 1908., u jednom jedinom primerku, koji će se deponovati u Arhivi Vlade Švajcarske Konferencije, a čiji će overeni prepisi biti predati diplomatskim putem ugovarajućim zemljama.

II Dodatni Protokol¹⁾.

od 20. marta 1914.

Revidiranoj Berškoj Konvenciji

Rok predviđen za ratifikacije 20. mart 1915.
Stupanje na snagu 20. april 1915.

A. Ratifikovale su Protokol, sa važenjem od 20. aprila 1915., sledećih 8 zemalja, članovi Saveza u vreme potpisivanja Protokola (20. mart 1914):

Danska	Japan	Holandija
Španija	Luksemburg	Švajcarska
Velika Britanija	Monako	

B. Ratifikovale su Protokol, sa važenjem docnije od 20. aprila 1915., sledećih 7 zemalja, takođe članovi Saveza u vreme potpisivanja Protokola:

Nemačka	sa važenjem od 17. oktobra	1919.
Belgia	" "	4. novembra 1921.
Francuska	" "	2. februara 1916.
Liberija	" "	9. septembra 1921.
Norveška	" "	28. februara 1920.

¹⁾ Ovaj je protokol učinjen na želju vlade Velike Britanije a kao sredstvo odbrane protiv preteranog protekcionizma u Sjedinjenim Državama Amerike

Švedska	" "	1. januara	1920.
Tunis	" "	23. aprila	1920.

C. Pristupili su Protokolu, u isto vreme kada i revidiranoj Konvenciji, sledećih 7 zemalja, koje nisu bile članovi Saveza u vreme potpisivanja Protokola:

Austrija	Bugarska	Poljska
Brazilijska	Dancig (Sl. Var.)	Čehoslovačka
	Ugarska	

(Za datume odkada su pristupi ovih zemalja počeli da važe videti listu zemalja članova Saveza, više gore str. 26.)

D. Pristupile su prvo revidiranoj Bernskoj Konvenciji zatim, docnije Protokolu, sledeće 2 zemlje, koje nisu bile članovi Saveza u vreme potpisivanja Protokola:

Grčka, pristup Protokolu sa važenjem od 10. marta 1924.
Maroko (izuzev španske zone) pristup Protokolu sa važenjem od 12. maja 1924.

TEKST

Zemlje članovi međunarodnog Saveza za zaštitu književnih i umetničkih dela, želeti da odobre jedno slobodno ograničenje važnosti Konvencije od 13. novembra 1908., po zajedničkom pristanku zaključile su sledeći Protokol:

1. Kada jedna zemlja van Saveza ne štiti u dovoljnoj meri dela autora koji su pripadnici jedne od zemalja Saveza, odredbe Konvencije od 13. novembra 1908. ne mogu ma u čemu da štete pravu koje pripada ugovarajućoj zemlji da ograniči zaštitu dela čiji su autori u trenutku prvog objavljivanja svojih dela, podanici ili građani ove strane zemlje i nisu stvarno nastanjeni u jednoj od zemalja Saveza.

2. Pravo ovim Protokolom dato ugovarajućim državama pristupa isto tako svakoj od njihovih prekomorskih posesija.

3. Nikakvo ograničenje ustanovljeno prema gornjem odeljku pod 1. nesme štetiti prava koja je jedan autor stekao na delo objavljen u jednoj od zemalja Saveza pre stupanja na snagu ovog ograničenja.

4. Države, koje budu prema Protokolu ograničile zaštitu prava autora, saopštice to Vladu Švajcarske Konfederacije pismenom izjavom u kojoj će navesti zemlje prema kojima je zaštita ograničena i ograničenja kojima su podvrgnuta prava autora pripadnika ovih zemalja. Vladu Švajcarske Konfederacije saopštice to odmah svima ostalim državama Saveza.

5. Ovaj će Protokol biti ratifikovan i ratifikacije će biti podnete u Bernu u roku od najviše 12 meseci računajući od njegovog datuma. Stupiće na snagu mesec dana posle isteka ovog roka i imaće istu moć i trajanje kao i Konvencija na koju se odnosi.

U potvrdu čega, punomoćnici zemalja, članova Saveza, pisali su ovaj Protokol, čiji će po jedan overen prepis biti predat svakoj od saveznih vlada.

Saćinjeno u Bernu, 20. marta 1914., u jednom jedinom prmerku koji je deponovan u arhivi Švajcarske Konfederacije.

(T. M. din. 428.—)

Ministarstvo Inostranih Dela tvrdi da je prevod veran svome tekstu na francuskom jeziku.

Taksa naplaćena din. 428.— na osnovu tbr. 45. zak. o taksama.

A. No 73190.

5.-IX-1929.

Beograd

Po naredbi Ministra

Direktor Adm. prav. Odelenja

D. Grupčević s. r.

32601